

4. Про освіту: Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>. – Назва з екрана.

Наталія Сохань

здобувач вищої освіти спеціалізації «Управління навчальним закладом», групи УНЗ-17-Г1 Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», м. Київ, Україна

Науковий керівник:

Віктор Гладуш

доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, управління та адміністрування Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», м. Київ, Україна

СУТНІСТЬ ІННОВАЦІЙНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ПАРТНЕРСЬКИХ ВІДНОСИН У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

У процесі модернізації освіти на заклад освіти покладається основне, важливе та складне завдання – виховання компетентнісної особистості, громадянина та патріота України. Реалізувати виконання завдання можливо лише за умови взаємодії та співпраці батьків та вчителів, тобто формувати партнерські відношення учасників освітнього процесу.

«Педагогіка партнерства» – цей термін в Україні почав активно вживатися після появи Концепції Нової української школи [4 с.14], засадами якої є взаємодія та співпраця вчителів, учнів та батьків, які повинні бути рівноправними учасниками освітнього процесу.

Теми «партнерства» або «співробітництва» у своїх роботах торкалися видатні вчені-педагоги: Ш. Амонашвілі, І. Іванов, В. Караковський, С. Лисенкова, А. Макаренко, В. Сухомлинський, В. Шаталов та інші.

Проблема партнерства знаходить широке висвітлення в наукових працях багатьох вчених: так дослідження у психології (Г. Андрєєва, А. Бойко, І. Вачков, Р. Вердербер, Є. Волков, О. Дубасенюк, Г. Ложкін, Н. Пов'якель, В. Семиченко, Н. Сарджвеладзе,) та у педагогіці (Н. Волкова, В. Кан-Калик, Ю. Костюшко, М. Рибаківа, Н. Якса,) доводять, що партнерська взаємодія має суттєве значення для подальшого розвитку суспільства у соціальній, професійній, педагогічній та інших

сферах. Предметом досліджень проблеми педагогічного партнерства є праці О. Богініч, О. Коханової, В. Ляудіс, О. Новоженіної, О. Онаць, Н. Побірченко, Н. Пов'якель, В. Терещенко, Г. Чернявської, [2] та ін.

Метою дослідження є визначення та обґрунтування змісту, форм, методів, педагогічних умов інноваційного інструментарію формування системи партнерських відносин батьків та педагогів як засобу розвитку особистості учня.

У освітньому процесі мають застосовуватися різноманітні форми та технології навчання, спрямовані на взаємодію вчителів, батьків та учнів.

Один із важливих інструментів у формуванні партнерських відносин батьків та вчителів - включення батьків до спільної із закладом освіти навчальної діяльності.

Можливості вибору учнем траєкторії освіти дає змогу разом з членами родини скоригувати індивідуальний освітній маршрут, що розробляється ще в початкових класах. Відповідно до цього відбувається насичення варіативної складової навчального плану різноманітними факультативними курсами, формується робота спецкурсів, гуртків та студій.

На етапі формування партнерських відносин необхідно дбати про постійний розвиток педагогічних знань батьків, вдаючись до різних методів роботи: педагогічна пропаганда серед батьків; виступи перед батьками психологів, лікарів, юристів; робота форуму батька; клубу «Формула сімейного щастя»; організація роботи кабінету «Батьківська світлиця»; обмін досвідом між батьками щодо сімейного виховання дітей; опрацювання педагогічних ситуацій; взаємодія ради закладу освіти, батьківських комітетів класів, з громадськими організаціями батьків.

В контексті діяльності сучасного закладу освіти доцільно передбачити безпосередній зв'язок закладу з потенційними споживачами (батьками) у формі виставок і конференцій різних рівнів, днів відкритих дверей, круглих столів, симпозіумів, урочистих святкувань ювілеїв, участі в освітніх ярмарках із використанням друкованої поліграфічної продукції типу рекламних проспектів, інформаційних бюлетенів, листівок, інформаційних листів, буклетів, що розкривають особливості закладу освіти [3, с.11].

Дієвим інструментом у роботі з батьками визнано використання Інтернет-ресурсів, які досить повно і водночас доступно розкривають особливості діяльності закладу освіти, його сутність, унікальність та специфіку, переваги, традиції, культуру закладу тощо. Наприклад, веб-сайт дає можливість розкрити наступність між початковою та середньою ланкою, допрофільною підготовкою, профілізацією, презентувати результати проведення спільних з батьками заходів, рубрику «On-line консультації».

Визнано ефективним керування батьками, членами родин (за згодою) гуртком, секцією, клубом за інтересами, участь у пізнавальній, творчій діяльності, зокрема у конкурсах, проектах, презентаціях, святах знань і майстерності, турнірах знавців, творчих гостинах; бути не тільки учасниками інтелектуальних конкурсів і занять, але й їх організаторами та ведучими.

Вагомим інструментом у формуванні партнерської взаємодії визнано участь

батьків в управлінні загалом освітнім закладом. На сьогодні створено сприятливі передумови для участі батьків у вирішенні питань управлінського характеру щодо профілю навчання, вибору навчальних предметів, розробки системи заходів з підвищення якості навчання тощо. Цьому сприяє робота батьків у складі батьківських комітетів, раді закладу освіти, піклувальній раді, циклових комісіях.

Відкритість освітнього процесу дозволяє включити батьків до будь-яких видів профорієнтаційної роботи. Саме такий інструментарій формує соціальну взаємодію, яка відрізняється рівноправністю вчителів та батьків.

Отже, робота педагогічного колективу повинна здійснюватися на засадах педагогіки партнерства та спрямовуватися на вивчення сімей (соціальний паспорт класу), виявлення можливостей родин для участі в організації освітнього процесу з дітьми, вивчення запитів батьків на зміст та форми навчання їх дітей, ознайомлення батьків з навчальними планами, програмами, варіантами навчання, залучення батьків до організаторської роботи, підготовку та проведення батьківських зборів, роботу батьківського комітету, організацію психолого-педагогічної просвіти батьків, розподіл доручень між батьками для участі в справах класу, складання програми розвитку дитини (індивідуального освітнього маршруту), проведення педагогічних консиліумів з координації освітнього та виховного впливу на дитину, реалізації програми його розвитку.

Одне із завдань педагогіки Ш. Амонашвілі визначив так: «Зробити дитину нашим (дорослих – учителів, вихователів, батьків) добровільним соратником, співробітником, одноступцем у своєму ж вихованні, освіті, навчанні, становленні, зробити її рівноправним учасником педагогічного процесу, дбайливим і відповідальним за цей процес, за його результати» [1, с.47].

Питання педагогіки партнерства є надзвичайно актуальним, потребує подальшого теоретичного вивчення і практичного втілення в умовах Нової української школи.

Список використаних джерел:

1. Амонашвили Ш. А. Размышления о гуманной педагогике / Ш. А. Амонашвили. – М.: Издательский Дом Шалвы Амонашвили, 1996. – 496 с.
2. Коханова О.П. Партнерство як фактор соціалізації особистості. – [Режим доступу: http://elibrary.kubg.edu.ua/2004/1/O_Kokhanova_PPTP_2_IPSP.pdf]
3. Махия Т.А. Рекламно-інформаційна діяльність як складова професійної діяльності сучасного менеджера освіти / Махия Т.А. // Електронне фахове видання «Науковий вісник УМО «Педагогіка» – Випуск 3 (2017). – [Режим доступу: http://umo.edu.ua/images/content/institutes/imp/vydannya/visnyk_umo/pedagogika/3_2017/Makhynia.pdf]
4. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. – [Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>].